

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Α. FEISTHAMEL

ΣΤΟ ΦΡΕΝΟΚΟΜΕΙΟ...

Α τελευταία χρόνια της υπηρεσίας μου στην Κλινική των Παρισίων, μου ανέθεθη από τη διεύθυνση να επιθεωρήσω ινκόγυατο ένα άσλο φρενοπαθών, που βρισκόταν στην αγρία και γραμική χειρόσημο του Μοριπιάν. Έπρεπε να παρουσιαστώ στο διεθυντή του άσλου αυτού, όχι με την πραγματική μου ιδιότητα, αλλά ως ένας άπλοος ταξιδιωτής που πήγαινε να πάρη σημειώσεις και σκίτσος. Ήμουν πολύ νέος ακόμη τότε και η άπιστολή αυτή μ' ένθουσιαζε.

"Όταν έφτασα στο φρενοκομείο, ο διεθυντής του, που ούτε καν ύποπταρχε την ιδιότητά μου, αντί να τεθή ο ίδιος στη διάθεσή μου, μ' έμπιστευθηκε στις φροντίδες ενός οδηγού, που ήταν κι αυτός ύπτοτροφος του φρενοκομείου. Ο άνθρωπος αυτός, του οποίου η τρέλλα δεν φαινόταν από κανένα εξωτερικό σημείο, με ώδηγησε κάτω στον κήπο του ιδρύματος, όπου αναπαύονταν κι οι άλλοι συνάδελφοί του. Πολλοί απ' αυτούς αναπαύονταν κάτω από τον ίσαιο μεγάλου καστασιών, άλλοι είχαν άφοσιωθεί στην ενάτηνιο του άσκασου, και άλλοι καταγιόνονταν με την κηλοιοική. "Όλοι τους φαινόονταν ήσυχιοι κι εύκολομεταγείριστοι.

Η προσοχή μου τραβήχτηκε ιδιαιτερώτα από έναν άντρα χαμμά πενηντάριο χροώνιο, με πρόσωπο γαλήλιο και περήγαιο, ο άποιοις, καθισμένος παράωρα από τους άλλους, παρακολούθωε με προσοχή το δρόμο μιάς μιλίλλια που κυλούσε άπάνω σε μιά πλάσα, χωρισμένη μ' ένα μολύβι σε πολλές θέσεις, σημαδεμένες με άριθμούς. Η προσοχή, με την όποια ο δυστηχιόμενος αυτός τρελλός παρακολούθωε την άυτοσχέδια ρουλέττα του, άποτελούσε άλλόκοτη αντίθεση με την άπάθεια της φουσιγωμιάς του.

Έξαφνα όμως τά χαρακτηριστικά του διετάλλασαν, μιά άστραπή έλαμψε μέσ' στα μάτια του και φώναξε :

"Ένα, δύο, τρία!... Έλνε άλάνθαστο!

"Έπειτα Ξαναβίθισθε κάλι στην προηγομένη του άπάθεια.

— Τί κάνει αυτός ο άνθρωπος και τί σημαίνουν τά λόγια του; ρώτησα τότε με περιέργεια το σύντροφό μου.

— Αυτός είναι, μου άπάντησε ο τρελλός οδηγός μου, ο Πέτρος ντε Σαζάν. Τρελλόθηκε ύστερ' από μιά τραγική περιπέτεια... Θα θέλατε να την άκούσετε;

— Βέβαια... Θα καταστράφηκε χωρίς άλλο στο παιγνίδι...

"Όχι... Άκούστε... Πρό δεκαπέντε χροώνιο ο Πέτρος, που ήταν Ξυλογογός, έφυγε από την πατρίδα του για να ένγκατασταθή στη Νάντη... Έκει, επί τρία χροώνια, έλα πηγάναι καλά... Άπόκτησε μάλιστα και παιδί, ένα χαριτωμένο κοριτσάκι...

Στό σημείο αυτό της διηγησης, ο τρελλός, για τόν όποιο μολούσαμε, γύρισε και μιά κίταξε τόσο έπιμωο, ώστε ήλτα στο σύντροφό μου :

— Άς άπομακρινθώωμε από δω...

Άπομακρινθώωμε πράγματι και ο σύντροφός μου συνέχισε :

— Μιά μέρα ο Πέτρος έβριε χωρίς δουλειά. Στην αρχή δεν άνησχησε καθόλο, γιατί είχε μερικες οικονομίες. Μά, σε λίγο, η οικονομίες φραγώθηκαν και δουλειά δεν βρισκόταν... Έπρεπε να ένεχυοιάση, να πουλήση, δτι είχε!... Ω! εινε πολύ σκληρό, κύριε, ν' άναγκάσεται κανεις να ξεκάνη για λίγα χροώνια τά προσφιλή του πράγματα, που τόσες άναμνήσεις κλείνει τό καθένα τους...

Ο Πέτρος όσώτοο ήταν πολύ διλαρακής... Είχε συνηθισει στη στέρηση... Μά η γυναίκα του... Τό παιδί του... "Όταν ένα παιδί κλαίη από την πείνα και όταν ύπάρχουν μέσ' στα μακάλια ένα σωρό πράγματα φαγώσιμα, πρέπει να εινε κανεις άτιμος και όχι τίμος, γιά να μην κλέψη.

Τέλος, χάρι σε μερικους εύσπλαχνικούς ανθρώπους, η οικογένεια του Πέτρου μπόρεσε να τά βολέψη στη φτώχεια της. Ένωτομεταξύ η δουλειά Ξαναγίωσε κάλι κι ο Πέτρος άρχισε να έλατρη.

Μά η δυστηχία, άμια χτυπήση τόν άνθρωπο, πρέπει

να τόν συντρέψη για να φύγη. Έξαφνα η γυναίκα του Πέτρου έπεσε άρρωστη. Σε λίγο δε άρρώστισε και τό κοριτσάκι τους. Δεν ήταν βέβαια απουδία άρρώστια, μά τό κοριτσάκι χρειαζόταν φροντίδες... Και πούς να τό περιποιηθί, κύριε, στη στιγμή που η μητέρα του ήταν άρρωστη και ο πατέρας του πήγαινε στη δουλειά του;... Έτσι, μιά μέρα, η κατάστασις του χειροτέρευσε και ο Πέτρος άπεράσισε να μείνη στο σπίτι για να τό περιποιηθί, προτιμώντας να χάση τη δουλειά του για τό παιδί του... Ο γιατρός που προσάλεσε, του έδωσε ένα φάρμακο για τό παιδί — γιατί η μητέρα ήταν άρρωσε σε κακό χάλι από τις αιμοπτιώσεις — και του έλεε : "Όταν τό φάρμακο αυτό δώρηση στη μέση, να περιμένετε να σάς δώσω έν' άλλο...".

Πρέπει να σάς πώ έδώ ότι ο γιατρός αυτός ήταν καλός άνθρωπος, μά μανιώδης χαρτοπαίκτης, ο όποιος περνούσε τις νύχτες του στα χαρτοπαϊκτικά καταγώγια του Παρισίου... Πολλές φορές είχε δοκιμάσει θλίψεις από τό πάθος του αυτό, μά δεν διορθωνόταν...

"Ένα βράδυ ο Πέτρος είδε ότι τό φάρμακο είχε φτάσει στη μέση. Μά ο γιατρός, έν και τόν προσάλεσε, δεν έληγε. Η άωρα περούσε, αυτός δεν φαινόταν πουθενά και τό παιδάκι ύπέφερε τρομερά... Ο Πέτρος τότε πήγε να ζητησή τό γιατρό στο σπίτι του, μά δεν βρισκόταν εκεί. Άμέσως ο φτωχός Ξυλογογός Ξαναγύρισε στο σπίτι του, όπου βρήκε τό κοριτσάκι του σε άκόμη χειρότερη κατάστασι. Ο Πέτρος τραβήωσε τά μαλλιά του απ' την άπελασία του... Φώναξε άπάνω τό φαρμακοποιό της γειτονιάς για να τό ζητήση μά συμβουλή για τό κοριτσάκι του, μά αυτός τού έλεε ότι η κατάστασις του ήταν πολύ σοβαρή κι έπρεπε να τό δη ο γιατρός.

Τρελλός παιδί, ο φτωχός πατέρας, Ξαναπήγε στο σπίτι του γιατρού. Μά ούτε και τη φορά αυτή βρισκόταν εκεί. Τόν δέχτηκε μόνο με καλοσύνη η γυναίκα του, η όποια δεν μωρούσε να έξηγήση την καθυστέρηση αυτή του σύζυγου της. Ο Πέτρος, έξανατλημένος παιδί, Ξαναγύρισε σπίτι του. Τό κοριτσάκι του έροφώγγαζε τώρα, όσο δε γιά τη γυναίκα του, αυτή είχε χάσει παιδί τις αισθήσεις της.

"Έτσι πέρασε η νύχτα... Κατά τά χαράματα, ο Πέτρος, που είχε άποκοιμηθί λίγο, άκουσε Ξεαφνα τό κοριτσάκι του να τόν φωνάζη... "Έτρεξε κοντά του κι έλεε τό φτωχό του κοριτσάκι με τά μάτια όρθάνοιχτα... "Όλα παιά είχαν τελειώσει... Φώναξε τη γυναίκα του, μά δεν τού άπάντησε... Είχε πεθάνει κι αυτή...

— Τί σαρακτικό δράμα! είπα τότε έγώ. Πώς γ' άνήβη τό μυαλό τό ανθρώπου σε τόσες συμφορές;

— Και όμως δεν είχε τρελλαθί άκόμα ο Πέτρος, μου έλεε ο σύντροφός μου. Άφου έφερε τό πτώμα τού παιδιού κοντά στο πτώμα της μητέρας του... Έβλεπε μ' εύλάβεια τά μάτια τόν πόντου.

— Έμπροκς, κύριοι!... Ο πάγκος άντέχει!... Ένα, δύο, τρία!... Βλέποντας όμως τόν Πέτρο, ο γιατρός έγινε άξαφνα κατάχλωρος. Έκανε μιά κίνησι για να σηκαθί, μά, πριν προφτάση, ο Πέτρος τράβηξε τό μαχαίρι του και τού τό κατάφερε κατάσθη...

Υστερα πήγε και παραδόθηκε στην άστυνομία. Υστερ' από λίγη καιρ έγινε η δίκη και καταδικάστηκε μόνο σε πέντε έτων φυλάκιση. Μά δεν έφώρτασαν να τόν δηγήσουν στη φυλακή, γιατί έντομεταξύ ο φτωχός Πέτρος είχε τρελλαθί κι έτσι τόν ώδηγησαν έδώ... Τώρα είναι έντελώς τρελλός και ψάχνει να ρθ ένά σύστημα άλλάνθαστο για να κερδίη κανεις στη ρουλέττα...

"Ο Πέτρος χτύπησε το γιατρό κατάσθη με τό μαχαίρι του..."

